

De Onderbroek van Stalin

Uit: Het Grote Onderbroekenkoffietafelboek. Een verborgen geschiedenis van de mensheid.

DOOR PROF. DR. VICTOR SCHADUW

In mijn jarenlange onderzoek naar de geschiedenis van de onderbroek kwam ik her en der anekdotes tegen over beroemde mensen en hun ondergoed. Elders in deze studie heeft u al

kunnen lezen over andere dictators en hun onderbroeken: over de vrolijke capriolen van Mussolini en zijn zwartzijden slip, hoog in de bergen van Abruzzië, en natuurlijk over de duistere rituelen die Adolf Hitler plachtte uit te voeren in zijn Braunschweiger Unterhosen.

Voorlopig blijven we nog even in het verleden, en vertel ik u over de geheime documenten die ik ontdekte in de archieven van Moskou, pas sinds enige jaren voor onderzoek beschikbaar.

Uit die documenten – met name een brief, maar ook de tot nu toe geheime aantekeningen van de dictator zelf – destilleerde ik de wonderlijke geschiedenis van de mammoetonderbroek van Jozef Stalin.

Deze geschiedenis begint in Siberië in de zomer van 1915, ver weg van Moskou en het westen – en ver weg van de oorlog die daar op dat moment zijn miljoenen slachtoffers eist. In de kleine nederzetting Monastyrskoe, gelegen aan de machtige rivier de Yenisei, op duizenden kilometers afstand van de beschaafde wereld, vinden we niemand minder dan Jozef Stalin terug – op dat moment enkel nog bekend als Vissarionovitsj Dsjoe-gasjvili – de naam Stalin (de man van staal), zal hij later pas gaan gebruiken. De Oekraïener verblijft hier in ballingschap, nadat hij is opgepakt wegens 'revolutionaire bezigheden'. Stalin verblijft hier in relatieve vrijheid: hij jaagt veel op eenden en kariboos, leest en herleest de boeken van Marx, alsmede de brieven van zijn moeder, en hij krijgt zelfs een vriendinnetje: ene Ana Korkovitsja. Sterker: hij maakt haar binnen enkele weken na de eerste ontmoeting zwanger! Nu is dat voor Stalin op zich geen belangrijk moment: hij heeft eerder vrouwen bezwangerd en weer verlaten, en hij zal dat later in zijn leven nog vaker doen. Het verschil met dit geval is echter dat Stalin zich nu in een zeer kleine gemeenschap bevindt, en hij zich dus gedwongen ziet om op zijn minst te doen alsof hij het kind aanvaardt. Het dagelijkse leven in Monastyrskoe brengt met zich mee dat hij deel uitmaakt van die gemeenschap, en dus ook regelmatig een pijpje rookt met de vader van Ana. Dat daar zo af en toe ook een fles zelfgestookte wodka op tafel komt te staan lijkt mij alleszins aanneembaar.

DE MAMMOET

Zo kan het gebeuren dat Stalin vrienden wordt met Igor Korkovitsj, een geharde Rus die twee decennia eerder zelf naar Siberië is gestuurd voor een mild vergrijp: volgens eigen zeggen had hij in beschonken toestand tegen van het paleis van de Tsaar aan staan plassen. Samen met deze Igor maakt Stalin lange tochten door de streek: soms blijven ze wel een week weg. Ondertussen jagen ze op eenden, en op de kariboos die hun zomerse trektocht maken. Ergens tijdens een van deze tochten gebeurt er iets opmerkelijks. Op een dag aan het einde van augustus zien Igor en Stalin een kudde kariboos aan de rand van de rivier staan. Uit ervaring vin-

den de twee jagers, gekleed in bont (de nachten worden alweer ouder nu) een nieuwe plek; een baai die in de lente is uitgesneden bij het zwelven van de rivier door de gesmolten sneeuw uit het noorden. Ze schieten op de dieren, en weten er eentje te raken. Maar wanneer ze de plek naderen, die in feite nog niet eerder bestond, zien ze iets vreemds. Half verborgen in de modder van de toendra, steekt een behaarde poot uit, en iets verder een slagand van twee meter lengte: de jagers hebben bij toeval een begraven mammoet ontdekt!

NIET VREEMD

Dat er in dit uitgebreide gebied mammoeten onder de harde bodem verborgen liggen, is op zich niet zo'n heel bijzondere gebeurtenis. Met een zekere regelmaat worden er goed geconserveerde karkassen van wolharige mammoeten gevonden. Inmiddels weten we dat dit dier omstreeks 40.000 jaar geleden de streek beheerste, en dat er zoveel van rondliepen dat er regelmatig eentje wegzakte in de toen nog drassige bodem. Omdat het moeras het dier in zo'n geval volledig opslokte en er geen zuurstof bij kon komen, en

de grond het grootste deel van het jaar bevroren was, kan het gebeuren dat er – tot op de dag van vandaag – wolharige mammoeten worden ontdekt die nog volledig intact zijn – van de zaden en planten in hun maag, tot en met het rossige bont op hun huid. Ook in de tijd dat Stalin in Siberië verbleef deed dit verhaal de ronde, en zo kan een verklaring worden gevonden voor wat er daarna gebeurde.

ANA

In plaats van wat je wellicht zou verwachten – dat deze vondst direct gemeld zou worden aan de autoriteiten – een daad waarmee de beide ballingen wellicht een wit voetje hadden kunnen halen – besloten de twee vrienden het dier, voorzover het uit de rivierbedding stak, los te pikken met hun messen. Vanwege de enormiteit van het dier en de afstand tot Monastyrskoe, besloten ze echter slechts een stuk van de slagand mee te nemen, alsmede een stuk bont. Deze voorwerpen namen ze mee naar het dorp, waar ze werden opgewacht door de zwangere Ana, aan wie ze het bont en het ivoor cadeau gaven. En terwijl de dagen alweer korter werden, en de nachten kouder, en Igor en Stalin pijp rookten en zelfgestookte wodka dronken bij het haardvuur, liet Ana zien dat ze van zins was een zeer goede echtgenote te worden: van het ivoor maakte ze een prachtige soeplepel, en het meegebrachte mammoetbont gebruikte zij voor twee kledingstukken: een prachtige warme muts, en een heerlijk zachte onderbroek.

AANHOUDEN

We kunnen ons alleen maar voorstellen wat voor een olijke tafereel hebben plaatsgevonden op de avond dat Stalin zijn nieuwe muts en zijn nieuwe onderbroek heeft aangeprobeerd. Wellicht had hij ook de lepel nog in zijn hand en zong hij een lied?! Wat we wel weten komt allemaal uit een latere brief van Ana aan Stalin – die, toen de gevreesde dictator werd die we kennen uit de geschiedenisboeken – is dat hij, als we de brief tenminste mogen geloven, de onderbroek niet meer heeft uitgedaan tijdens zijn verblijf in Monastyrskoe. Zoals Ana schrijft: 'Weet je nog, mannetje van me, dat we samen in bed lagen en jij je nieuwe broekje maar niet wilde uitdoen?'

Het zou overigens de laatste brief zijn die Ana had geschreven – waarover zo meteen meer.

'DIT IS DE ONDERBROEK VAN STALIN'

Stalin zal die winter nog in Monastyrskoe verblijven. In maart 1916 weet hij te ontsnappen (al wordt hij niet lang daarna weer opgepakt. Pas in 1917 weet hij voorgoed te ontsnappen, en neemt hij deel aan de revolutie). Vermoedelijk heeft hij de mammoetmuts en de onderbroek, net als zijn hoogzwangere vrouw, achter zich gelaten. Op zich zit daar zit ook wel een zekere logica achter: een mammoetbont muts zou maar de aandacht trekken, om van een mammoetonderbroek nog maar te zwijgen. Ook hier is trouwens wel enig bewijs voor te vinden. In de eerder genoemde brief van Ana aan Stalin, gedateerd op 1934, staat te lezen dat zij 'de geliefde spullen' naar hem op heeft gestuurd. Bovendien heb ik elders in de archieven een kinderlijk gemaakte prent gevonden van de onderbroek, met daarbij de tekst: Dit is de onderbroek van Stalin. Ik ga ervan uit dat dit het werk is van Ana zelf, of van haar zoon, en dat ze hiermee vermoedelijk een poging wilde wagen de dictator te overtuigen hun zoon Ilya te erkennen. Een fatale fout, want niet lang daarna, in de zomer van 1934, zou Ana samen met haar zoon Ilya (vermoedelijk de zoon van Stalin) worden opgepakt. Wat er met ze gebeurd is is onbekend, vast staat dat van beiden nooit meer iets is gehoord.

DE GESCHIEDENIS LEEFT VOORT

En daarmee zijn we bij het einde van deze wonderlijke geschiedenis aangekomen. Of toch niet? Van de mammoetonderbroek is nooit iets teruggevonden, maar op foto's uit 1934 en 1935 is te zien hoe Stalin een bontmuts op heeft waar hij tot dan toe nog niet mee is gezien. Zou dat de mammoetmuts kunnen zijn? En zo ja, is het dan zo onwaarschijnlijk om aan te nemen dat hij tegelijkertijd de onderbroek aan had? En als dat allemaal het geval is, zou het dan ook niet zo kunnen zijn dat de muts en de onderbroek nog ergens in de kluisen van de Hermitage liggen? Wie zal het zeggen...

INNOVATIE. GEWOON EVEN DOEN.

Open Innovation Capital is een zwaan-kleef-aan-initiatief van Ruud Vriens, Layana Mokoginta, Eva de Klerk en Maarten Bruns. Doel is open innovatie te onderzoeken en te stimuleren door het te doen. Deelnemers doen mee op persoonlijke titel en komen uit branches

als communicatie, technologie, woningbouw, projectontwikkeling, duurzame energiesystemen, reclame, film, universitaire vakgroepen, diverse wetenschappelijke onderzoeksbureaus, beeldende kunst en televisie. Zo'n beetje alles dus. Van multinationals tot zzp'ers.

Checken voor bijeenkomsten en festivals!
www.openinnovationcapital.blogspot.com
www.purpura.nl
www.evadeklerk.com